

Motion till Forum Syds årsmöte 2019

Forum Syd och dess medlemsorganisationer bör aktivt verka för att minska resandets klimatpåverkan

Regeringen, myndigheter, civilsamhällets organisationer och varje enskild medborgare har nu att förhålla sig till de klimatmål som antagits inom ramen för FN:s klimatavtal (Paris 2015), där världens länder tillsammans måste stoppa den pågående uppvärmningen av planetens atmosfär till max 2 grader, och sträva efter att inte överskrida 1,5 grads uppvärmning. FN:s globala utvecklingsmål innehåller liknande skrivningar. En enig forskarvärld står bakom radikala krav på mycket snabb omställning av våra samhällen för att ha någon chans att nå dessa mål. Problemen och konsekvenserna är gigantiska. De åtgärder som hittills redovisats både globalt (Katowice 2018) och nationellt (Sveriges klimatlag från 2017, kommuner och myndigheter löpande) är inte tillräckliga för att nå målen om utsläppsminskningar. Dessa måste börja minska radikalt redan 2020 för att kunna ha effekt på de följande årtiondena. Ju längre utsläppsminskningar dröjer, desto svårare blir det att hejda den globala uppvärmningen och dess konsekvenser, och de mest utsatta är de länder och befolkningsgrupper som Forum Syd och dess medlemsorganisationer värnar om.

På grund av utvecklingsbiståndets globala karaktär som kräver mycket resande finns det ett stort behov av strukturella förändringar. Dessa måste börja uppifrån (regering och riksdag, myndigheter som SIDA, organisationer som Forum Syd) samtidigt som de tas itu med även på verksamhetsnivån där medlemsorganisationerna befinner sig. På samtliga nivåer bör kartläggning och analys ske av klimatavtryck, följt av planering och genomförande av åtgärder för att minska detta. I första hand kan det handla om det globala resandet, men även om kortare resor. I andra hand kan det handla om hur internetbaserade möten vidare kan utvecklas, klimatkompensera på effektivare sätt med mera. Det berör både svenska och utländska myndigheter och NGOs.

För att ta ett exempel. Varje resa från Sverige till Indien eller Brasilien släpper ut i genomsnitt 2 - 3 ton koldioxid i atmosfären. För att klara både nationella och FN:s klimatmål bör genomsnittssvenskens utsläpp hamna i närheten av 1 ton koldioxid per år. Under perioden 2013 – 2018 ökade Framtidsjordens flygresor ”i tjänsten” från 20 till 30 resor, och koldioxidutsläppen ökade från cirka 50 ton till närmare 70 ton.

Vi i Föreningen Framtidsjorden är inte ensamma om att allvarligt oroas över resornas klimatpåverkan och hur vårt framtida resande kommer att se ut. Kärnan i vår verksamhet, liksom många andra medlemsorganisationers, är kontakter med våra partnerorganisationer och regionala nätverk i Syd. Vår programverksamhet i Latinamerika och Asien, och även en omfattande praktikantverksamhet, kräver många flygresor till andra sidan jordklotet. Kartläggningen av Framtidsjordens flygresor redovisades på vårt senaste årsmöte i juni 2018, och årsmötet beslöt att gå vidare med att ta fram en resepolicy genom att godkänna punkterna 1 och 2 nedan, samt utreda punkt 3.

Framtidsjordens utkast till rese- och mötespolicy

Policyn gäller alla resor som görs inom Framtidsjordens verksamhet och betalas av Framtidsjorden. Syftet med resepolicyen är att Framtidsjordens resor ska ske på ett säkert, hållbart och miljövänligt sätt.

1. Minskad klimatpåverkan

Framtidsjorden bör inom allt sitt arbete sträva efter en minimal klimatpåverkan, så även vid resor. När en resa ska göras bör därför det klimatbästa alternativet i största möjliga mån väljas. För

inrikesresor bör tåg och buss i första hand användas. Kortare sträckor bör göras med kollektivtrafik. Vid taxiresor bör alltid miljötaxi beställas. Utrikesresor sker oftast med flyg men det ska alltid undersökas om det finns en möjlighet till miljöbättre alternativ.

2. God planering

En resa ska endast göras om den fyller ett klart syfte. Vi strävar efter att minska totala antalet resor. Om möjligt kan konferenser och möten ske över internet eller telefon. En resa bör planeras så effektivt som möjligt för att täcka in flera syften inom ramen för samma resa. Vid val av ort för möte, konferens eller annan verksamhet ska reseavstånd samt tillgänglighet med kollektiva färdmedel vägas in.

3. Klimatkompensation

Alla resor bör klimatkompenseras för att täcka de miljökostnader som följer av resan. Denna kompensation ska ske med hänsyn till såväl ekologiska som sociala aspekter. Förslag på kompensation: - Framtidsjorden skapar en klimatfond: Kan sökas pengar ur för organisationer/föreningar/vängrupper inom Framtidsjordens nätverk. Pengarna ska gå till projekt som konkret leder till minskad klimatpåverkan genom t.ex. investeringar i förnyelsebar energi, CO₂upptag genom exempelvis plantering av skog eller odling i städer, energieffektivisering

- Klimatkompensation via existerande certifierade projekt och klimatkompensationsverksamheter.

Motivering till motionen

I uppdraget att utreda och fastställa en rese- och mötespolicy för vår organisation, som gäller anställda, styrelse, praktikanter och gäster från våra partnerorganisationer, behöver vi en diskussion och med Forum Syd, som är Framtidsjordens huvudsakliga bidragsgivare. Medlemsorganisationer som verkar inom det globala utvecklingsbiståndet, där klimathotet både lokalt och globalt blivit alltmera överhängande, behöver ta itu med denna akuta fråga. Vi har ett ansvar att utreda klimatpåverkan av vårt resande och arbeta för att denna klimatpåverkan ska minska. Vi anser att Forum Syd aktivt bör verka för att minska klimatpåverkan från de resor som finansieras av Forum Syd.

Yrkande

Att Forum Syd kartlägger situationen gällande de egna och medlemsorganisationernas resor och mötesverksamhet, behov av långresor etc, samt kommer med förslag till åtgärder för att minska koldioxidutsläppen, inklusive beaktar behovet av och former för klimatkompensation.

Att Forum Syd initierar en diskussion med SIDA om utsläppsminskande rese- och verksamhetspolicies med syfte att sätta radikala mål för dessa.

Att Forum Syd gentemot SIDA och Regeringen påtalar att klimatbiståndet inte ska konkurrera med annat stöd.

Stockholm 2019-03-21

Framtidsjordens styrelse genom

Karin Wahlgren, Josefin Winberg, Fredrik Johansson, ledamöter

Styrelsens svar på motion ”Forum Syd och dess medlemsorganisationer bör aktivt verka för att minska resandets klimatpåverkan”

Motionärens yrkande:

Att Forum Syd kartlägger situationen gällande de egna och medlemsorganisationernas resor och mötesverksamhet, behov av långresor etc, samt kommer med förslag till åtgärder för att minska koldioxidutsläppen, inklusive beaktar behovet av och former för klimatkompensation.

Att Forum Syd initierar en diskussion med SIDA om utsläppsminskande rese- och verksamhetspolicies med syfte att sätta radikala mål för dessa.

Att Forum Syd gentemot SIDA och Regeringen påtalar att klimatbiståndet inte ska konkurrera med annat stöd.

Styrelsens yttrande

Klimatpåverkan är en fråga av mycket allvarlig karaktär och precis som motionären skriver har vi alla ett gemensamt ansvar att bidra till att målen om minskade utsläpp och därmed minskad klimatpåverkan uppfylls. I Forum Syds resepolicy finns restriktioner kring flygande och uppmuntran att eftersträva telefon/video-konferenser för att undvika resande. Vi kommer också ta fram årsstatistik för att följa hur vårt resande ser ut år från år. Vidare håller kansliet på att ta fram en miljöpolicy för kontoren som konkretisera hur vi i det dagliga arbetet kan minska vår klimatpåverkan.

Styrelsen är mycket glad över att Framtidsjorden delat sin resepolicy genom denna motion. Snarare än att kartlägga hur medlemsorganisationerna reser mm som påverkar klimatet vill styrelsen uppmuntra alla medlemmar att likt Framtidsjorden dela sina riktlinjer och policies i denna fråga så att vi kan hjälpas åt att konkret arbeta med att minska klimatpåverkan.

Gällande Sida så pågår ett arbete med att minska utsläppen gällande den egna personalens resor. De kommer också mycket troligt snart att revidera sin mötes- och resepolicy och i det arbetet diskutera hur de ska påverka sina partners att minska antalet klimatpåverkande resor. Det motionären efterfrågar pågår alltså redan på Sida.

Beträffande klimatbiståndet så kommer Forum Syd fortsätta vara aktiv i den riktning som motionären skriver.

Förslag till beslut:

Styrelsen föreslår årsmötet

att anse motionen besvarad.